EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 8.10.2026
COM(2026) 536 final

2026/0305 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

Euroopa Liidu nimel võetava seisukoha kohta EMP ühiskomitees seoses EMP lepingu IX lisa „Finantsteenused“ muutmisega

(EUROOPA TURU INFRASTRUKTUURI MÄÄRUS / KESKSED VASTASPOOLED)

(EMPs kohaldatav tekst)

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Käesolev ettepanek käsitleb otsust, millega määratakse kindlaks liidu nimel EMP ühiskomitees võetav seisukoht seoses EMP lepingu IX lisa „Finantsteenused“ muutmist käsitleva ühiskomitee otsuse kavandatud vastuvõtmisega

2. ETTEPANEKU TAUST

1.1. EMP leping

Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga (edaspidi „EMP leping“) on EMP kodanikele ja ettevõtjatele tagatud võrdsed õigused ja kohustused siseturul. Sellega on ette nähtud nelja vabadust käsitlevate ELi õigusaktide kohaldamine kõigis 30 EMP riigis: ELi liikmesriikides, Norras, Islandil ja Liechtensteinis. Lisaks hõlmab EMP leping koostööd muudes olulistes valdkondades, nagu teadus- ja arendustegevus, haridus, sotsiaalpoliitika, keskkond, tarbijakaitse, turism ja kultuur, mis koonduvad ühisnimetuse „kõrvalmeetmed ja horisontaalpoliitika“ alla. EMP leping jõustus 1. jaanuaril 1994. Liit koos liikmesriikidega on EMP lepingu osaline.

1.2. EMP ühiskomitee

EMP ühiskomitee vastutab EMP lepingu rakendamise eest. Tegemist on foorumiga, kus vahetatakse arvamusi EMP lepingu toimimise kohta. Ühiskomitee otsused võetakse vastu konsensuse alusel ja need on lepinguosalistele siduvad. ELi poolel vastutab EMP küsimuste koordineerimise eest Euroopa Komisjoni peasekretariaat.

1.3. EMP ühiskomitee kavandatav akt

EMP ühiskomiteel on kavas vastu võtta EMP ühiskomitee otsus (edaspidi „kavandatav akt“), millega muudetakse EMP lepingu IX lisa „Finantsteenused“.

Kavandatava akti eesmärk on inkorporeerida EMP lepingusse määrus (EL) 2019/2099 seoses kesksetele vastaspooltele tegevusloa andmise korra ja sellega seotud asutustega ning kolmandate riikide kesksete vastaspoolte tunnustamise nõuetega[1] (Euroopa turu infrastruktuuri määrus / kesksed vastaspooled).

Kavandatav akt muutub lepinguosaliste suhtes siduvaks kooskõlas EMP lepingu artiklitega 103 ja 104.

3. LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

Komisjon esitab nõukogule EMP ühiskomitee otsuse eelnõu, et nõukogu võtaks selle vastu kui liidu seisukoha. Vastu võetud seisukoht tuleks esitada EMP ühiskomitees esimesel võimalusel.

Lisatud EMP ühiskomitee otsuse eelnõu sisaldab ulatuslikke institutsioonilisi kohandusi, millega korratakse sisuliselt finantsteenuste lähenemisviisi seoses ELi

[1] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2019. aasta määrus (EL) 2019/2099, millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012 seoses kesksetele vastaspooltele tegevusloa andmise korra ja sellega seotud asutustega ning kolmandate riikide kesksete vastaspoolte tunnustamise nõuetega (ELT L 322, 12.12.2019, lk 1).

finantsjärelevalveasutuste ja EFTA järelevalveameti rolliga võrdlusaluste haldurite osas. See läheb kaugemale sellest, mida saab pidada pelgalt tehnilisteks kohandusteks nõukogu määruse (EÜ) nr 2894/94[2] tähenduses. Seetõttu peab liidu seisukoha vastu võtma nõukogu.

4. ÕIGUSLIK ALUS

1.4. Menetlusõiguslik alus

1.4.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikes 9 on sätestatud, et „[n]õukogu võtab komisjoni [.---] ettepaneku põhjal vastu otsuse, millega [---] kehtestatakse lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku“.

Mõiste „õigusliku toimega aktid“ hõlmab akte, millel on õiguslik toime asjaomase organi suhtes kehtiva rahvusvahelise õiguse normide alusel. Siia hulka kuuluvad ka sellised õiguslikud vahendid, mis ei ole rahvusvahelise õiguse kohaselt siduvad, aga mis „võivad mõjutada otsustavalt liidu seadusandja vastu võetud õigusaktide sisu“[3].

1.4.2. Kohaldamine käesoleval juhul

EMP ühiskomitee on lepinguga, s.t EMP lepinguga ettenähtud organ. Akt, mille EMP ühiskomitee peab vastu võtma, on õigusliku toimega akt. Kavandatav akt on rahvusvahelise õiguse alusel siduv kooskõlas EMP lepingu artiklitega 103 ja 104.

Kavandatav akt ei täienda ega muuda lepingu institutsioonilist raamistikku. Seega on esildatud otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9 koostoimes nõukogu määruse (EÜ) nr 2894/94 artikli 1 lõikega 3.

1.5. Materiaalõiguslik alus

1.5.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 alusel ja koostoimes nõukogu määruse (EÜ) nr 2894/94 artikli 1 lõikega 3 tehtava otsuse materiaalõiguslik alus sõltub eelkõige EMP lepingusse inkorporeeritava ELi õigusakti materiaalõiguslikust alusest.

Kui kavandatava aktiga taotletakse kahte eesmärki või reguleeritakse kahte valdkonda ning üht neist võib pidada peamiseks või ülekaalukaks, samas kui teine on kõrvalise tähtsusega, peab ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel olema üksainus materiaalõiguslik alus, st peamise või ülekaaluka eesmärgi või valdkonna tõttu nõutav õiguslik alus.

1.5.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Kuna ühiskomitee otsusega inkorporeeritakse määrus (EL) 2019/2099 EMP lepingusse, peaks käesolev nõukogu otsus põhinema samal materiaalõiguslikul alusel kui inkorporeeritav akt. Seepärast on esildatud otsuse materiaalõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikkel 114.

---

[2] Nõukogu 28. novembri 1994. aasta määrus (EÜ) nr 2894/94 Euroopa Majanduspiirkonna lepingu rakendamise korra kohta (EÜT L 305, 30.11.1994, lk 6).

[3] Kohtuotsus, Euroopa Kohus, 7. oktoober 2014, Saksamaa *vs.* nõukogu, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punktid 61–64.

1.6. Järeldus

Esildatud otsuse õiguslik alus peaks olema ELi toimimise lepingu artikkel 114 koostoimes ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikega 9 ja nõukogu määruse (EÜ) nr 2894/94 artikli 1 lõikega 3.

5. KAVANDATAVA AKTI AVALDAMINE

Kuna EMP ühiskomitee aktiga muudetakse EMP lepingu IX lisa „Finantsteenused“, on asjakohane avaldada see pärast vastuvõtmist *Euroopa Liidu Teatajas*.

2026/0305 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

Euroopa Liidu nimel võetava seisukoha kohta EMP ühiskomitees seoses EMP lepingu IX lisa „Finantsteenused“ muutmisega

(EUROOPA TURU INFRASTRUKTUURI MÄÄRUS / KESKSED VASTASPOOLED)

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse nõukogu 28. novembri 1994. aasta määrust (EÜ) nr 2894/94 Euroopa Majanduspiirkonna lepingu rakendamise korra kohta,[4] eriti selle artikli 1 lõiget 3,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa Majanduspiirkonna leping[5] (edaspidi „EMP leping“) jõustus 1. jaanuaril 1994.

(2) Kooskõlas EMP lepingu artikliga 98 võib EMP ühiskomitee oma otsusega muu hulgas muuta EMP lepingu IX lisa „Finantsteenused“.

(3) EMP lepingusse tuleks inkorporeerida Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/2099[6].

(4) Seetõttu tuleks EMP lepingu IX lisa „Finantsteenused“ vastavalt muuta.

(5) Seetõttu peaks liidu võetav seisukoht EMP ühiskomitees põhinema lisatud otsuse eelnõul,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Seisukoht, mis võetakse Euroopa Liidu nimel EMP ühiskomitees seoses EMP lepingu IX lisa „Finantsteenused“ muutmise ettepanekuga põhineb käesolevale otsusele lisatud EMP ühiskomitee otsuse eelnõul.

---

4 EÜT L 305, 30.11.1994, lk 6.

5 EÜT L 1, 3.1.1994, lk 3.

6 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2019. aasta määrus (EL) 2019/2099, millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012 seoses kesksetele vastaspooltele tegevusloa andmise korra ja sellega seotud asutustega ning kolmandate riikide kesksete vastaspoolte tunnustamise nõuetega (ELT L 322, 12.12.2019, lk 1).

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja